

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่
เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ
อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไข ปัญหาการทุจริต ที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กร ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็น ส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงในองค์กร จึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือดำเนินการเพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานในอนาคต โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนด มาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้น การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เผื่อระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา	๑
ส่วนที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๒.๑ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๒.๒ การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๒
๒.๓ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒.๔ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๓
ส่วนที่ ๓ กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๔
๓.๑ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต และศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	๔
ส่วนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบและแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ	๔
๔.๑ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)	๔
๔.๒ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน	๕
๔.๓ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริต	๕
๔.๔ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริต	๖
๔.๕.การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	
ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๗
ส่วนที่ ๔ การติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๘

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนกลไกภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ ได้ดำเนินการตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบโดยกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการ โดย มุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อ สกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารเพื่อเสริมสร้าง ธรรมาภิบาล การทุจริต นอกจากการให้พิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ยังมีการทุจริตของงานปฏิบัติงานด้าน อื่นๆ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องมีแนวทางการบริหารความเสี่ยง การทุจริตของ ทุกภาระ งาน โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือได้ให้ความสำคัญและถือเป็นนโยบายขององค์กร

การทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน มีความซับซ้อน รุนแรง มากขึ้นเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติทั้งทางด้านสังคม ที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ และไม่เท่าเทียมของประชาชนด้านเศรษฐกิจที่กระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและด้านการเมืองที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ด้านความโปร่งใสของประเทศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้กำหนดแนวทางในการ พัฒนาเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยให้ความสำคัญกับการปรับและหล่อหลอมพฤติกรรมของ “คน” ให้มี จิตสำนึก และพฤติกรรมที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตโดยการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด (Paradigm Shift) หรือสามารถแยกแยะ ประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้อีกทั้งยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนา “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและ ประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐผ่านการสร้างนวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่องเพื่อ สนับสนุนให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงานโดยแนวทางการ สร้างความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่สำคัญ ประการหนึ่ง คือ “การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต” เพื่อให้หน่วยงาน ภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

นอกจากนี้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐได้สำรวจสถานะและปัญหาการดำเนินงาน ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรให้นำไปสู่ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการของหน่วยงานให้เป็นไปอย่างมีธรร มาภิบาลและมีมาตรการในการป้องกันการทุจริตภายในองค์กรได้กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐเปิดเผยข้อมูลตามแบบวัดการ เปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ในตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการ ทุจริต เรื่องการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตอันเป็นการกำหนดมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และ การกำกับติดตามให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียม การป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร

๑) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

๒) เพื่อกำหนดมาตรการกิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง

๓) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน การพิจารณาความเสี่ยงการกำหนดประเด็น วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้องค์กรบริหารส่วนตำบลนาเกลือ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๕. เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพัตมิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๖. กำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพัตมิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร

๗. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ความเป็นธรรม ปฏิบัติงานอย่างเป็นมืออาชีพ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๘. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ราชการของหน่วยงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตและประพัตมิชอบจากการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๒. หน่วยงานบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลปลอดจากการทุจริต และประพัตมิชอบ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๓. หน่วยงานได้รับความเชื่อมั่นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติ ราชการของหน่วยงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

๒.๒ การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวัง ความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้

เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นในลักษณะกำกับ ติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๒.๓ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐาน ที่ได้รับการยอมรับมา ตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรก เมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติม ด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบ แนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่ กำหนดให้มีการควบคุม ภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวม ของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนอง ความคาดหวังของ กิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

๒.๔ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กร มีจุดอ่อนและRationalizationหรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริตหรือสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

ส่วนที่ ๓ กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓.๑ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต และศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตขององค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้จัดทำประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงทุจริตด้านการบริหารงานบุคคลโดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ส่วนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบและแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและพฤติมิชอบของ (หน่วยงาน) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณากระบวนการจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติ มิชอบของ (หน่วยงาน) ที่ได้ดำเนินการผ่านมา รวมถึงข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและเรื่องการลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกที่ได้สะท้อนผ่านผลคะแนนเครื่องมือแบบวัด IIT และ EIT ของการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (หน่วยงาน) ได้วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงทุจริตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงานในประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

๔.๑ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ มีโอกาสดังเกิดขึ้นมากกว่า 5 ครั้ง / ปี
4	สูง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ มีโอกาสดังเกิดขึ้นไม่เกิน 4 ครั้ง / ปี
3	ปานกลาง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ มีโอกาสดังเกิดขึ้นไม่เกิน 3 ครั้ง / ปี
2	น้อย	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ มีโอกาสดังเกิดขึ้นไม่เกิน 2 ครั้ง / ปี
1	น้อยมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นได้ยาก หรือ มีโอกาสดังเกิดขึ้น 1 ครั้ง / ปี

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนคำอธิบายได้ตามความเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของหน่วยงาน

๔.๒ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งต่อการดำเนินงาน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
5	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ 1,000,000 บาท ขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษ ข้อมูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ 500,000 บาท ถึง 1,000,000 บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้านความ โปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และ สังคมให้ความสนใจ
3	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ 250,000 บาท ถึง 500,000 บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบ ข้อเท็จจริง
2	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท ถึง 250,000 บาท	ปรากฏข่าวสื่อที่อาทาศพตึงคนภายใน หน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนคำอธิบายได้ตามความเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของหน่วยงาน

๔.๓ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริต

(Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น 4 ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree of Risk} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 – 25
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 – 14
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 – 8
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 – 3

๔.๔ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริต

แผนที่ความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	5	10	15	20	25
4	4	8	12	16	20
3	3	6	9	12	15
2	2	4	6	8	10
1	1	2	3	4	5

แผนที่ความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงสุด	สูงสุด	สูงสุด
4	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงสุด	สูงสุด
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงสุด
2	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

๔.๕. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (โอกาสผล x กระทบ)			มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง
		โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	
๑. การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติอนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้น หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	๑	๓	๓ (น้อยมาก)	๑. ประกาศนโยบายการไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) ๒. จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน ๓. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตาม กฎหมายเผยแพร่ ณ จุดบริการ
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑.เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อ ๒.ให้อำนาจตามกฎหมายช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง	๑	๓	๓ (น้อยมาก)	๑. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๒. ช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR ๒. เอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง ๓. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชน ๔. เจ้าหน้าที่มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงาน	๑	๓	๓ (น้อยมาก)	๑. อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ๓. ส่งเสริมให้มีการจัดซื้อจัดจ้างโดยเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๔. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการสอบถามและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๕. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร ๖. มีขั้นตอนการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญา
๔. การบริหารงานบุคคล	๑. การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม ๒. ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ในการสอบเข้าบรรจุ	๑	๓	๓ (น้อยมาก)	๑. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒. มาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร

ส่วนที่ ๔ การติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของ (หน่วยงาน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

การติดตามประเมินผล(หน่วยงาน)

กำหนดติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

- ☐ ครั้งที่ ๑ รอบ ๖ เดือน กำหนดรายงานผลการดำเนินการ ภายในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๗
- ☐ ครั้งที่ ๒ รอบ ๑๒ เดือน กำหนดรายงานผลการดำเนินการ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

